

Téma: Krizová připravenost ve zdravotnictví, reforma veřejné správy a zdravotnická záchraná služba

Autor : **Ing. Václav Fišer**, MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ, Odbor bezpečnosti a krizového řízení

ABSTRAKT

Východisko:

čl. 31 Listiny základních práv a svobod

Každý má právo na ochranu zdraví. Občané mají na základě veřejného (zdravotního) pojištění právo na bezplatnou zdravotní péči a na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon.

Podmínky stanovené zákonem – to je poskytování zdravotní péče podle zdravotnické legislativy, za standardní situace, ale také za krizových stavů!

Krizová připravenost ve zdravotnictví – zajištění kontinuity:

- > poskytování **nezbytné** zdravotní péče
-> odborně způsobilými pracovníky
- > fungování systému veřejného zdravotního pojištění

Zajištění této kontinuity je předmětem odpovědnosti státu (ministerstva zdravotnictví) při výkonu státní správy ve zdravotnictví. Při respektování legislativy krizové má **výkon státní správy ministerstvem** především podobu:

- > tvorby státní zdravotní politiky
- > přípravy obecně závazných právních předpisů
- > řízení zdravotnických zařízení zřízených ve své působnosti
- > plánování a vytváření zdrojů
- > dozoru a metodického usměrňování realizace zdravotní politiky

=> zajištění rámcových podmínek pro poskytování nezbytné zdravotní péče za krizových stavů.

Územní správní úřady jsou pak bez rozdílu úrovně odpovědné za zabezpečení krizové připravenosti ve zdravotnictví ve svých působnostech, upravených obecně závaznými právními předpisy, za dozoru a metodického usměrňování ministerstvem.

Probíhající reforma veřejné a státní správy na těchto pravidlech nic nemění.

Zajištění krizové připravenosti zdravotnictví ale naráží na **aktuální úskalí**:

- > změna bezpečnostního prostředí (přehodnocení priorit bezpečnostní politiky)
- > stále chybějící metodika krizového plánování
- > změna působností k realizaci opatření (probíhající, ale nedokončená reforma)
- > nezralá terminologie (různý výklad stěžejních termínů, srovnání s NATO a EU), mj. také právně nedostatečně zakotvený termín traumatologický plán

Proč důraz na připravenost krizovou?

Přetrvávající jev: směšování a zaměňování přípravy na zdolávání následků **mimořádných událostí** za přípravu na řešení **krizových situací**.

Rámcově je přítom legislativou jednoznačně dáno:

- **mimořádné události** -> mimořádné situace -> **havarijní připravenost** a IZS (z. 239/2000 Sb.)
- za řízení havarijní připravenosti odpovídá ve své gesci MV, realizaci konkrétních opatření řídí a provádí územní správní úřady a složky IZS
- do řízení a provádění záchranných a likvidačních prací **nemusí být zapojeny orgány krizového řízení**
- **krizové situace** -> **krizové stavy** -> **krizová připravenost** (z. 222/1999 Sb., 240/2000 Sb., 241/2000 Sb.)
- za krizovou připravenost celého bezpečnostního systému odpovídá vláda -> gestory MV (vnitřní ohrožení) a MO (vnější ohrožení)
- ÚSU odpovídají za krizovou připravenost ve svých působnostech (za souhrnné gesce MV a MO)
- opatření pro zvládání krizových situací za krizových stavů **vždy uplatňují orgány krizového řízení**

Ministerstva proto odpovídají zejména za krizovou připravenost ve své působnosti, v rámci systému, za nějž nesou gesční odpovědnost ministerstva vnitra a obrany.

Do systému připravenosti **k řešení mimořádných situací (IZS) vstupují** ve svých působnostech **v rozsahu vymezeném §6 zákona o IZS, Ministerstvo zdravotnictví navíc koordinací středisek ZZS**, za podmínek §8 zákona o IZS.

Takže znova **krizová připravenost** ve zdravotnictví – zajištění kontinuity **poskytování nezbytné zdravotní péče**:

Metodika krizového plánování? - Ministerstvo vnitra

Metodika zajištění v resortu? - Ministerstvo zdravotnictví

Plánování a řízení?

- Ministerstvo zdravotnictví a územní orgány krizového řízení (ÚOKŘ) – prostřednictvím pracovníků resortního krizového managementu!
- > krizový štáb ministerstva a odbor bezpečnosti a krizového řízení MZ
- > **vedoucí útvarů zdravotnictví ÚOKŘ**
- > ředitelé ZZS, HygS a nemocnic na správním území a (jejich specializované útvary)

Realizace?

Zdravotnická zařízení!

A kde je zdravotnická záchranná služba?

Za všeobecného očekávání dopadu reformy veřejné správy na systém – nesystém ZZS se ve vztahu ke krizové připravenosti nemění :

- > určení ZZS základní složkou IZS (systému koordinovaného postupu složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací -> viz. zákon)
- > působnost ZZS k poskytování přednemocniční neodkladné péče
- > jsou také samostatnými (v souladu s vyhláškou MZ) zdravotnickými zařízeními, se vším, co z toho vyplývá – a to (do diskuse) včetně provozu LZS

ZZS je tedy bez ohledu na svého zřizovatele a formu legislativního zakotvení jednoznačně **především základním prvkem systému** zdravotnické **reakce na mimořádné události** s výskytem hromadného zdravotního postižení osob **a zpracovatelem** svého **traumatologického plánu**, přílohy havarijního plánu územního správního úřadu.

Ve vztahu **ke krizové připravenosti je** také nepominutelným **zpracovatelem plánu své krizové připravenosti**, součástí zdravotnické části krizového plánu územního správního úřadu.

V souvislosti s připraveností krizovou i havarijní je i zde výrazně viditelná **nezbytnost uplatnění koordinační role útvaru zdravotnictví územního správního úřadu jako realizátora jednotné státní zdravotní politiky s přenesenou působností ve státní správě.**

Závěr:

Aktuální úkoly v oblasti krizové připravenosti, zejména pro Ministerstvo zdravotnictví:

- > přenesení novelizace bezpečnostní strategie ČR a legislativních změn v důsledku reformy veřejné správy do resortního programového dokumentu => aktualizace koncepce krizového řízení ve zdravotnictví
- > dohled nad zpracováním zdravotnických částí krizových plánů krajů a plánů krizové připravenosti zdravotnických zařízení ve své působnosti
- > příprava obecně závazného právního předpisu k zajištění krizové připravenosti zdravotnictví
- > zakotvení struktury manažerského zabezpečení krizové připravenosti
- > zabezpečení aktualizované přípravy pracovníků resortního krizového managementu